

KGP.430.001.2020

Nr ewid. 53/2020/P/20/001/KGP

Informacja o wynikach kontroli

**Wykonanie budżetu państwa w 2019 r.
w części 20 – Gospodarka**

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

WIZJA

Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

p.o. Dyrektor Departamentu
Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
z up. p.o. Wicedyrektor

Michał Wilkowicz

Akceptuję:

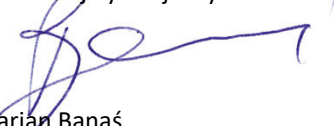
Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Tadeusz Dziuba

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

Warszawa, dnia 05.05.2020

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
2. OCENA OGÓLNA.....	6
3. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA	7
3.1. DOCHODY BUDŻETOWE	7
3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH	8
3.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ	14
4. USTALENIA INNYCH KONTROLI	15
WYNIKI KONTROLI WYKORZYSTANIA DOTACJI BUDŻETOWYCH (PODMIOTOWEJ I CELOWEJ) PRZEZ POLSKĄ AGENCJĘ INWESTYCJI I HANDLU SA.	15
5. INFORMACJE DODATKOWE	19
6. ZAŁĄCZNIKI	20
6.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEJ FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA	20
6.2. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK	20
6.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA	21
6.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA	22
6.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA	23
6.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA	24
6.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA	26
6.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	27

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Ocena wykonania budżetu państwa w roku 2019 określonego w *ustawie budżetowej na rok 2019* z dnia 16 stycznia 2019 r.¹ pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części 20 – Gospodarka ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części

Zakres kontroli

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*², w tym:
  - nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
  - nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 20 – Gospodarka.

Jednostki kontrolowane

Ministerstwo Rozwoju

Polska Agencja Inwestycji i Handlu

Dysponentem części 20 – Gospodarka był w okresie od 1 stycznia do 14 listopada 2019 r. Minister Przedsiębiorczości i Technologii, a od 15 listopada do 31 grudnia 2019 r. Minister Rozwoju.

Z dniem 15 listopada 2019 r. Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii (dalej: MPiT) przekształcono w Ministerstwo Rozwoju (dalej: MR)³ w drodze przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Przekształcenie polegało na włączeniu do dotychczasowego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, obsługującego sprawy działu *gospodarka*, komórek organizacyjnych:

1. dotychczasowego Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju obsługujących sprawy działu *budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo* oraz pracowników obsługujących sprawy tego działu;
2. dotychczasowego Ministerstwa Sportu i Turystyki obsługujących sprawy działu *turystyka* oraz pracowników obsługujących sprawy tego działu.

Przekształcenie nie miało wpływu na realizację *ustawy budżetowej na rok 2019* w zakresie części 20 – Gospodarka.

W części 20 – Gospodarka:

- wydatki budżetu państwa zaplanowano (po zmianach) w wysokości 619 706,6 tys. zł oraz zrealizowano w kwocie 597 969,7 tys. zł, (w tym 473 628,8 tys. zł – wydatki dysponenta części oraz 124 340,9 tys. zł – wydatki dysponentów III stopnia) co stanowiło 96,5% planu po zmianach oraz 0,14% ogółu wydatków budżetu państwa;
- wydatki budżetu środków europejskich zaplanowano w wysokości wysokości 479 471,3 tys. zł oraz zrealizowano w kwocie 470 754,1 tys. zł (98,2%), co stanowiło 0,55% ogółu wydatków budżetu środków europejskich.

W 2019 r. ustanowiono następujących dysponentów trzeciego stopnia:

- czterech kierowników Zespołów w Stałych Przedstawicielstwach RP przy organizacjach międzynarodowych za granicą:
  - Wydziału Ekonomiczno-Handlowego w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej w Brukseli,
  - Zespołu do spraw UNIDO w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Wiedniu,
  - Zespołu Ministra Gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z siedzibą w Paryżu,
  - Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacji Międzynarodowych w Genewie;
- Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Minister właściwy do spraw gospodarki sprawuje nadzór nad Prezesem Głównego Urzędu Miar i Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych oraz nad działalnością Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Ministrowi właściwemu do spraw gospodarki podlega Urząd Dozoru Technicznego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Polska Agencja Kosmiczna (od 20 lipca 2019 r.).

¹ Dz. U. poz. 198.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 2291).

Ponadto Minister sprawował nadzór nad Polskim Centrum Akredytacji, 36 instytutami naukowo-badawczymi (do 31 marca 2019 r.) oraz Fundacją Platforma Przemysłu Przyszłości (wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 6 maja 2019 r.).

Dział gospodarka obejmuje sprawy gospodarki, w tym konkurencyjności gospodarki, współpracy gospodarczej z zagranicą, oceny zgodności, miar i probiernictwa, własności przemysłowej, innowacyjności, działalności gospodarczej, promocji gospodarki polskiej w kraju i za granicą, oraz współpracy z organizacjami samorządu gospodarczego.

W ramach części 20 – Gospodarka finansowano zadania dotyczące:

- kształtowania warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej;
- podejmowania działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej;
- formułowania założeń współpracy gospodarczej z zagranicą;
- współpracy z organizacjami międzynarodowymi o charakterze gospodarczym oraz prowadzenia działań w zakresie kształtowania i realizacji zasad wymiany handlowej Unii Europejskiej z krajami trzecimi, w tym w szczególności w ramach wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej;
- promocji gospodarki, w tym wspierania rozwoju eksportu i inwestycji polskich za granicą oraz wspierania napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych;
- kontroli obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa w związku z porozumieniami i zobowiązaniami międzynarodowymi;
- wprowadzania środków administrowania obrotem z zagranicą towarami i usługami, a także sprawy przywozu i wywozu technologii;
- udziału w kształtowaniu polityki Unii Europejskiej w zakresie polityki gospodarczej;
- kształtowania i prowadzenia polityki kosmicznej, w tym na arenie międzynarodowej, w szczególności w ramach współpracy z Unią Europejską i Europejską Agencją Kosmiczną (od 20 lipca 2019 r.).

Zadania finansowane ze środków części 20 – Gospodarka w budżecie w układzie zadaniowym ujęte były w ramach pięciu funkcji państwa: 4 – *Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym*, 6 – *Polityka gospodarcza kraju*, 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i integralność granic*, 12 – *Środowisko* oraz 22 – *Koordinacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna*, w sześciu zadaniach, 11 podzadaniach i 17 działaniach.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*⁴.

Odrębną kontrolą objęto prawidłowość wykorzystania przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu SA dwóch dotacji (podmiotowej i celowej) udzielonych przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: *ustawa o NIK*.

2. OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli
ocenia .pozytywnie
wykonanie budżetu
państwa w 2019 r.
w części 20 – Gospodarka

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 20 – Gospodarka. Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w części 20 – Gospodarka wydatki z budżetu państwa i z budżetu środków europejskich dokonane zostały w sposób legalny i celowy. Zadania ujęte w planie finansowym w układzie zadaniowym zostały zrealizowane.

Kalkulację oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 20 – Gospodarka zawarto w załączniku nr 6.3 do niniejszej *Informacji*.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 20 – Gospodarka oraz sprawozdań jednostkowych dysponenta części i dysponenta III stopnia – Ministerstwa Rozwoju – urzędu obsługującego ministra.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 20 – Gospodarka na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent części oraz dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponenta III stopnia. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Dysponent części prawidłowo sprawował nadzór, o którym mowa w art. 175 *ufp*. Minister szczegółowo analizował sprawozdania z wykorzystania dotacji, zwracał się do beneficjentów o uzupełnienie sprawozdań, dodatkowe wyjaśnienia oraz prowadził kontrolę wykorzystania dotacji. Do zakończenia czynności kontrolnych Minister Rozwoju rozliczył dwie z sześciu dotacji poddanych szczegółowej kontroli, a pozostałe dotacje pozostawały na etapie korekty sprawozdań.

3. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA

3.1. DOCHODY BUDŻETOWE

3.1.1. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r., kontrola dochodów budżetowych w części 20 – Gospodarka została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 *wykonanie planu dochodów budżetowych* z wynikami roku ubiegłego oraz badania skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Zrealizowane dochody w części 20 – Gospodarka wyniosły 67 434,7 tys. zł. Były one wyższe o 1763,7 tys. zł od kwoty zaplanowanej w *ustawie budżetowej na rok 2019* (65 671 tys. zł) oraz niższe o 51 000,6 tys. zł od wykonania w 2018 r. (118 435,3 tys. zł).

Nieplanowane dochody z tytułu wpłat dywidendy zostały osiągnięte w wysokości 279 tys. zł, czyli na wyższym poziomie niż w 2018 r. (o 25,3 tys. zł). Wyższe dochody w stosunku do roku poprzedniego uzyskano m.in. z tytułu wpłaty części zysku osiągniętego przez Urząd Dozoru Technicznego oraz opłat związanych z obrotem napojami alkoholowymi. Uzyskano również zapłatę kary umownej wraz z odsetkami z tytułu realizacji umowy offsetowej wraz ze zwrotem kosztów postępowania arbitrażowego w łącznej wysokości 18 487 tys. zł.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. Skarb Państwa posiadał w spółkach akcje i udziały – oszacowane zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii⁵ – o łącznej wartości 1 701 088,8 tys. zł. W trakcie roku budżetowego nastąpiły zmiany stanu akcji i udziałów wynikające z operacji księgowych takich jak: podwyższenie kapitału zakładowego/akcyjnego, zbycie akcji i udziałów, utrata bytu prawnego poprzez np. wykreślenie z KRS, przekazanie do innych jednostek np. Agencji Rozwoju Przemysłu SA w Warszawie. Ostatecznie w związku z reorganizacją centralnej administracji rządowej⁶, z dniem 7 grudnia 2019 r. pozostałe akcje i udziały 77 spółek o wartości nominalnej 847 875,4 tys. zł zostały przekazane Ministrowi Aktywów Państwowych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. w księgach rachunkowych nie były zaewidencjonowane akcje ani udziały.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych dochodów budżetowych zawarto w załączniku nr 6.4 do niniejszej *Informacji*.

3.1.2. NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE DO ZAPŁATY

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 *wykonanie planu dochodów budżetowych* na koniec 2019 r. w części 20 – Gospodarka, pozostały do zapłaty należności na kwotę 709 642,4 tys. zł. W porównaniu do 2018 r. wykazane należności są większe o 3639 tys. zł (0,5%). Zaległości na koniec 2019 r. wyniosły 680 378,9 tys. zł, co stanowi wzrost o 3433,5 tys. zł (0,5%) w stosunku do zaległości wykazanych na koniec 2018 r. Były to przede wszystkim, podobnie jak w latach ubiegłych, należności wymagalne przejęte z byłego Ministerstwa Skarbu Państwa po zlikwidowanym z dniem 1 stycznia 2017 r. Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców. W 2019 r. wystąpiła ponadto zaległość w wysokości 4622,5 tys. zł od Polskiego Instytutu Ekonomicznego z tytułu zwrotu dotacji wraz z odsetkami.

---

⁵ W dniu 19 listopada 2019 r., z mocą obowiązującą od 15 listopada 2019 r., weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 2291). Ministerstwo Rozwoju zostało utworzone w drodze przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Dalej: MR lub Ministerstwo.

⁶ Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 5 grudnia 2019 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 2369). Rozporządzenie to zostało uchylone 29 lutego 2020 r.

Skuteczność i adekwatność działań, podejmowanych przez dysponenta trzeciego stopnia w celu odzyskania zaległości, sprawdzono na próbie stanowiącej 100% zaległości, które wystąpiły w 2019 r. na łączną kwotę 522,8 tys. zł. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

3.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

W ustawie budżetowej na rok 2019 ustalono limit wydatków w części 20 – Gospodarka w wysokości 602 952 tys. zł. W ciągu roku, na podstawie decyzji Ministra Finansów i Prezesa Rady Ministrów, limit wydatków zwiększono *per saldo* o kwotę 16 754,6 tys. zł do ostatecznej wysokości 619 706,6 tys. zł. Zwiększenie limitu wydatków było wynikiem przeniesienia środków z rezerw celowych (33 377,2 tys. zł) i z części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (1700 tys. zł) z przeznaczeniem na dotację podmiotową oraz celową dla Polskiej Agencji Kosmicznej (POLSA).

Minister Rozwoju w trybie art. 177 *ufp* dwoma decyzjami zablokował środki budżetu państwa w kwocie 18 324,1 tys. zł (2,9% planu po zmianach z 31 października 2019 r.). Blokady były wynikiem oszczędności w realizacji zadań. Minister Finansów dwoma decyzjami w sprawie zmian w budżecie państwa na 2019 r. zmniejszył plan finansowy części 20 – Gospodarka o kwotę równą wydatkom zablokowanym przez dysponenta części.

Wydatki w części 20 – Gospodarka w 2019 r. wykonano w kwocie 597 969,7 tys. zł (96,5% planu po zmianach). Najwyższe wydatki stanowiły wydatki dysponenta części 20 – Gospodarka wraz z wydatkami placówek zagranicznych w kwocie 473 628,8 tys. zł i dysponenta III stopnia (Ministerstwo) w kwocie 116 098,8 tys. zł. Nie wystąpiły wydatki, które w 2019 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego. Wykonane wydatki w części 20 – Gospodarka stanowiły 0,14% wydatków budżetu państwa według stanu na dzień 13 marca 2020 r. Zobowiązania niewymagalne wyniosły 6916 tys. zł i były o 1211,6 tys. zł (21,2%) wyższe niż w 2018 r.

Wydatki budżetu państwa w części 20 – Gospodarka szczegółowo przedstawiono w załączniku 6.5. do niniejszej informacji.

Minister Rozwoju częściowo zrealizował dwa wnioski sformułowane po kontroli nr P/19/001 *Wykonanie budżetu państwa w części 20 – Gospodarka w 2018 r.*⁷ W 2019 r. nie ustalono procedur rozliczania dotacji w Ministerstwie, zapewniających zgodność z art. 152 *ufp*, ale w celu zapewnienia prawidłowej realizacji obowiązków nadzoru i kontroli wykorzystania dotacji wdrożono w MR mechanizmy kontrolne rozliczania dotacji. W 2020 r. planowane jest ponowne rozważenie opracowania procedur rozliczenia dotacji. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych częściowo zrealizowano również drugi wniosek *rozliczenia dotacji celowej udzielonej Instytutowi Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur – Państwowy Instytut Badawczy, z uwzględnieniem ewentualności zwrotu*. Minister decyzją z dnia 17 kwietnia 2019 r. odmówił zatwierdzenia sprawozdania merytorycznego i sprawozdania finansowego z wykorzystania dotacji udzielonej Instytutowi oraz zobowiązał następcę prawnego Państwowy Instytut Ekonomiczny (PIE) do zwrotu całej dotacji w kwocie 4060,8 tys. zł wraz z odsetkami. PIE, nie zgadzając się z rozstrzygnięciem, wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy. Po rozpatrzeniu wniosku PIE, z uwagi na oczywistą wadliwość postępowania polegającą na niezapewnieniu czynnego udziału strony w postępowaniu, decyzja w sprawie zwrotu dotacji została uchylona w dniu 19 czerwca 2019 r. i jednocześnie sprawa została przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Wydanie decyzji przez Ministra Rozwoju po ponownym rozpatrzeniu sprawy zaplanowano na kwiecień 2020 r. NIK zwróciła uwagę, że postępowanie dotyczące ponownego rozpatrzenia sprawy w celu rozliczenia dotacji udzielonej IBRKK oraz ewentualnego zwrotu dotacji udzielonej w 2018 r. było prowadzone przewlekłe. Według wyjaśnień Wiceprezes Rady Ministrów Minister Jadwigi Emilewicz skomplikowany charakter sprawy i braki w materiale dowodowym skutkowały, że postępowanie w powyższej sprawie przedłużało się. Obecnie jak wyjaśniła, ze względu na sytuację kryzysową z powodu COVID-19, bieg terminów procesowych w postępowaniu administracyjnym w powyższej sprawie ulega zawieszeniu⁸.

W trakcie roku budżetowego Minister Finansów, na wniosek Ministra, zwiększył wydatki budżetu państwa w części 20 – Gospodarka ze środków rezerw celowych o kwotę 33 377,2 tys. zł.

⁷ Sformułowane w wystąpieniu pokontrolnym KGP.410.001.01.2019 z dnia 29 kwietnia 2019 r.

⁸ Patrz ustawa z dnia 22 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 ze zm.).

Szczegółową kontrolą objęto wybrane celowo środki przyznane z rezerw celowych w kwocie 16 918,1 tys. zł tj. 50,7%.

Środki z rezerw celowych budżetu państwa przeznaczone były:

- w kwocie 16 027,8 tys. zł – na uzupełnienie II i III raty składki do Europejskiej Agencji Kosmicznej wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 14 416,9 tys. zł (89,9%); pozostałe środki w kwocie 1610,9 tys. zł zostały niezwłocznie zablokowane,
- w kwocie 851,7 tys. zł – na utrzymanie trwałości projektu platformy pośredniczącej elektronicznego fakturowania wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 501,4 tys. zł (58,9%),
- w kwocie 38,6 tys. zł – na zapewnienie jakości w Systemie Kwalifikacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 5 tys. zł (13%).

O niższym wykorzystaniu rezerw celowych zdecydowały przyczyny obiektywne: płatność składki po niższym kursie euro, przedłużenie terminu kwalifikowalności wydatków projektu platformy pośredniczącej i mniejsza niż zakładano liczba instytucji certyfikujących w Systemie Kwalifikacji.

Środki z rezerwy celowej w kwocie 13 700 tys. zł przeznaczone na rozpoczęcie działalności przez Fundację Platforma Przemysłu Przyszłości (FPPP lub Fundacja) objęto szczegółową kontrolą w ramach badania dotacji udzielonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

W wydatkach według grup ekonomicznych największe były wydatki bieżące jednostek budżetowych zrealizowane w kwocie 225 768,5 tys. zł (37,8% wydatków ogółem), w tym na wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w kwocie 4754,2 tys. zł. Wydatki bieżące przeznaczono głównie na składki do organizacji międzynarodowych, wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi oraz zakup materiałów i wyposażenia. Wydatki w pozostałych grupach wyniosły:

- dotacje i subwencje – 198 174 tys. zł (33,1% wydatków ogółem), w tym na wydatki dotyczące współfinansowania projektów z udziałem środków UE w kwocie 2605 tys. zł,
- wydatki majątkowe – 170 046,2 tys. zł (28,4% wydatków ogółem) w tym na wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w kwocie 529,5 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 3981 tys. zł (0,7% wydatków ogółem).

W ustawie budżetowej na rok 2019 zaplanowano wydatki majątkowe w kwocie 139 180 tys. zł z przeznaczeniem na realizację 20 zadań. W trakcie roku zrezygnowano z realizacji pięciu zadań w kwocie 306,1 tys. zł, dodano 20 nowych zadań na kwotę 16 165 tys. zł. Decyzją dysponenta części zwiększono plan wydatków majątkowych m.in. na: dotacje inwestycyjne w *Programie wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011–2030* o kwotę 21 710,9 tys. zł, (zwiększenie kwoty na realizację tego Programu), Program Przemysł 4.0 ustanowiony przez Ministra 24 lipca 2019 r. (6837 tys. zł), fundusz założycielski FPPP w kwocie (2 000 tys. zł) i dotację na wydatki majątkowe dla POLSA (6400 tys. zł). W wyniku decyzji dysponenta o blokadzie oszczędności w wydatkach majątkowych i decyzji Ministra Finansów zmniejszono planowane wydatki majątkowe o kwotę 4424,5 tys. zł. Plan wydatków majątkowych po zmianach ustalono w kwocie 172 325,7 tys. zł z przeznaczeniem na realizację 35 zadań. W 2019 r. wydatki majątkowe w części 20 – Gospodarka zrealizowano w kwocie 169 516,7 tys. zł (98,4% planu po zmianach). Wydatki majątkowe przeznaczono m.in. na dotacje na finansowanie kosztów inwestycji w *Programie wspierania inwestycji(...)* w kwocie 150 796,5 tys. zł (88,9%) i wydatki dysponenta III stopnia w kwocie 3627,1 tys. zł (2,1%).

W 2019 r. wydatki na dotacje budżetowe przeznaczono m.in. na dotacje dla Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu SA (dalej: PAIH lub Agencja) z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu promocji polskiej gospodarki i dofinansowanie działalności PAIH, dotację podmiotową dla Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (45 093 tys. zł na prowadzenie spraw wynikających z podległości ministrowi właściwemu ds. gospodarki), dotacje celowe na finansowanie zadań zleconych przedsiębiorcom w ramach *Programu Mobilizacji Gospodarki* (25 921,8 tys. zł), dotacje na finansowanie działalności FPPP i POLSA.

Szczegółową kontrolą w zakresie nadzoru nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji objęto sześć umów w łącznej kwocie 98 471,3 tys. zł, na podstawie których dysponent części 20 – Gospodarka udzielił dotacji:

- PAIH w kwocie 74 037 tys. zł (dotacja celowa na działalność promocyjną) i w kwocie 4572 tys. zł (dotacja podmiotowa);

- FPPP w kwocie 2000 tys. zł (dotacja celowa na fundusz założycielski), w kwocie 6270 tys. zł (dotacja celowa na zadania Fundacji) i w kwocie 5430 tys. zł (dotacja podmiotowa);
- POLSA w kwocie 6162,3 tys. zł (dotacja celowa na realizację zadań wynikających z Polskiej Strategii Kosmicznej).

PAIH wykorzystowała całą dotację podmiotową i celową. FPPP wykorzystowała całą dotację celową przeznaczoną na fundusz założycielski, natomiast dotacja celowa przeznaczona na realizację zadań wykorzystana została w 44,8% i dokonano zwrotu niewykorzystanej części w wysokości 3459 tys. zł. Dotację podmiotową FPPP wykorzystowała w 43,1% i zwróciła pozostałą część w wysokości 3090,6 tys. zł. POLSA wykorzystowała 86% dotacji i zwróciła kwotę 861,8 tys. zł niewykorzystanej dotacji celowej. FPPP i POLSA terminowo zwróciły niewykorzystane kwoty dotacji.

Próba zbadanych dotacji w kwocie 91 059,9 tys. zł, po uwzględnieniu zwrotów, stanowiła 46,6% zrealizowanych wydatków w grupie ekonomicznej dotacje bez współfinansowania projektów z udziałem środków UE oraz 25,2% całości wydatków dysponenta części na dotacje, w tym majątkowe (kwota 361 780,3 tys. zł).

Minister prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę wykorzystania dotacji. Szczegółowo i wnikliwie z wykorzystaniem wyników kontroli instytucjonalnej analizowano i oceniano sprawozdania kwartalne oraz roczne przekazywane przez beneficjentów dotacji. Do zakończenia czynności kontrolnych NIK⁹, Minister zaakceptował sprawozdanie merytoryczne i finansowe z wykorzystania dotacji udzielonej FPPP na fundusz założycielski oraz POLSA. Minister nie zaakceptował natomiast sprawozdań rocznych z realizacji pozostałych czterech umów dotacji, ponieważ umowne terminy ich akceptacji jeszcze nie upłynęły lub zostały przedłużone przez Ministra poza czas zakończenia kontroli przez kontrolerów NIK w MR.

Do nierozliczonych umów dotacji NIK zgłosiła uwagi mające na celu podjęcie przez beneficjentów FPPP i PAIH działań zarządczych w celu maksymalizacji efektów z poniesionych nakładów oraz uwagi, których konsekwencją powinno być wypracowanie mechanizmów efektywnego wykorzystania dotacji z budżetu państwa.

FPPP z przyczyn obiektywnych, o których poinformowała Ministra w dniu 29 listopada 2019 r. wskazała, że nie mogła w pełni wykorzystać przyznane dotacje m.in. z powodu rozpoczęcia działalności później niż planowano, z braku możliwości terminowej realizacji zadań planowanych w umowach (w ciągu czterech miesięcy), z uwagi na brak możliwości zatrudnienia w krótkim czasie pracowników, ekspertów oraz przygotowania infrastruktury demonstracyjnej.

Zgodnie z art. 1 ustawy o FPPP Fundacja realizując cel działania na rzecz wzrostu konkurencyjności przedsiębiorców poprzez wspieranie ich transformacji cyfrowej udzielała przedsiębiorcom wsparcia w formie szkoleń, doradztwa i przedsięwzięć integrujących przedsiębiorców w obszarze transformacji cyfrowej. Fundacja nie wykonała w pełni żadnego z czterech zadań finansowanych z dotacji celowej w obszarach uświadczenie, doradztwo, szkolenia i działalność demonstracyjna. NIK zwróciła uwagę, że sfinansowane przez FPPP z dotacji celowej w obszarze uświadczenie umowy przeprowadzenia bezpłatnych warsztatów dla managerów Przemysłu 4.0, nie mobilizowały wykonawców umów do zapewnienia udziału w warsztatach managerów zakwalifikowanych do przeszkolenia. Fundacja wykonując postanowienia umów wykonania usługi przeprowadzenia warsztatów zapłaciła 1693,9 tys. zł za udział 561 uczestników zakwalifikowanych do udziału w warsztatach, z których tylko 395 (70,4%) potwierdziło swój udział podpisem na liście obecności w warsztatach. Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Przedmiotu Zamówienia stanowiącym załącznik do umów zawartych przez FPPP z wykonawcami warsztatów w przypadku zgłoszenia osoby na warsztaty i niepoinformowaniu wykonawcy o rezygnacji z udziału w warsztacie najpóźniej na trzy dni robocze przed terminem wykonawca uwzględnia koszt udziału tej osoby w warsztatach. W konsekwencji zapisów umów FPPP zapłaciła za udział w warsztatach managerów, którzy bądź nie wzięli w nich udziału, bądź nie potwierdzili udziału podpisem na liście obecności.

NIK zwróciła również uwagę, że Fundacja z dotacji celowej w obszarze uświadczenie sfinansowała wizytę studyjną w Stuttgarcie dla sześciu pracowników (przedstawicieli) Fundacji w kwocie 85,5 tys. z. Nie wpisywało się to w obszar uświadczenia realizowany na podstawie art. 1 ust. 2, pkt 1, 3-7, 9-10 ustawy o FPPP. Zgodnie z tą ustawą, Fundacja poprzez szkolenia powinna realizować wsparcie wzrostu konkurencyjności przedsiębiorców. Działania Fundacji finansowane z dotacji celowej podejmowane, w celu realizacji jej zadań, nie powinny być więc dedykowane pracownikom

⁹ Tj. do dnia 3 kwietnia 2020 r.

Fundacji, a przedsiębiorcom. Co do zasady szkolenia pracowników FPPP powinny być finansowane z dotacji podmiotowej.

Zdaniem NIK, aby zapewnić realizację celu działania Fundacji i uzyskać najlepsze efekty z nakładów poniesionych z dotacji celowej, należy wypracować mechanizmy efektywnego wykorzystania środków dotacji przeznaczanych na działalność szkoleniową. Fundacja bowiem nie prowadzi działalności, której celem jest osiąganie zysku i źródłem jej finansowania nie może być opłata zabezpieczająca ewentualną rezygnację z warsztatu/szkolenia lub kaucja zatrzymywana przez FPPP, w przypadku braku udziału w szkoleniu bez wcześniejszej informacji.

Oceniając nadzór i kontrolę Ministra nad wykorzystaniem dotacji podmiotowej udzielonej PAIH, NIK zwróciła uwagę, że z dotacji w 2019 r. sfinansowano wydatki związane z bieżącą działalnością Spółki w kwocie 33,9 tys. zł, które nie wpisywały się w realizację zadań promocji i zasadę efektywności ponoszonych nakładów, ustaloną w umowie dotacji. Zgodnie z ustaleniami MR i PAIH wydatki w kwocie 33,9 tys. zł nie zostaną uwzględnione w kolejnej wersji sprawozdania Spółki z realizacji dotacji celowej. NIK zwróciła również uwagę, że w pierwszym kwartale 2019 r. PAIH ponosiła koszty utrzymania nowej siedziby – biura przy ul. Kruczej 50 do którego w pierwszym kwartale sukcesywnie się przeprowadzano równocześnie ponosząc koszty eksploatacyjne dotychczasowej siedziby przy ul. Bagatela 12. W pierwszym półroczu zwiększone wydatki ze środków dotacji podmiotowej przekazanej PAIH wynikały ze sfinansowania kosztów wynajmu powierzchni biurowej i miejsc parkingowych w kwocie 203 tys. zł (przy uwzględnieniu wskaźnika rozliczenia 0,7615 kwota 154,6 tys. zł) w okresie przed zmianą siedziby Spółki i wpisem tej zmiany do KRS.

Oceniając nadzór i kontrolę Ministra nad dotacją celową przekazaną PAIH NIK zwróciła uwagę, że koszty realizacji zadania nr 2 *Promocja eksportu polskich przedsiębiorców, promocja branż oraz wspieranie polskich inwestycji za granicą* w kwocie 74 098,9 tys. zł, zostały wykonane w wyższej niż planowano wysokości (64 368,6 tys. zł), pomimo że nie w pełni wykonano zadania zorganizowania sieci 70 Zagranicznych Biur Handlowych (ZBH) i zatrudnienia w nich pracowników merytorycznych (minimum 140 pracowników). W sprawozdaniu za III kwartał PAIH, choć taki obowiązek wynika z § 6 ust. 4 umowy dotacji celowej, nie sygnalizowała ryzyka niewykonania zadania nr 2 oraz ryzyka przekroczenia kosztów realizacji zadania. W 2019 r. w ZBH *per saldo* zatrudnienie zmniejszyło się o 10 osób (ze 130 osób w I kwartale do 120 osób w IV kwartale). W 2019 r. działalność prowadziło 69 ZBH, z których dwa w trakcie roku utraciły zdolność prowadzenia działalności (ZBH w Wilnie i Addis Abebie), co oznacza niezapewnienie promocji polskiej gospodarki w niektórych rejonach. Wprawdzie, z wyjątkami wykonano wskaźnik działalności promocyjnej polskiego eksportu jednak nie opracowano kompleksowych planów promocji, w tym planów dla poszczególnych ZBH i nadal nie opracowano katalogu płatnych usług PAIH oraz ZBH, które mają być świadczone na rzecz przedsiębiorców, co pozwoliłoby na obniżenie kosztów działalności bieżącej przy jednoczesnym zapewnieniu nieprzerwanego procesu promocji polskiej gospodarki.

NIK zwraca również uwagę, że PAIH naruszyła postanowienia § 4 ust. 4 i 5 umowy dotacji, bowiem dopiero w sprawozdaniu rocznym przekazanym do MR w dniu 9 marca 2020 r. zwróciła się do Ministra o zgodę na dokonanie zmiany w poszczególnych pozycjach kosztorysu realizacji zadań bez zmiany wysokości kwoty dotacji. PAIH zwróciła się o zmianę pozycji kosztorysu zadań finansowanych z dotacji i przeniesienie niezrealizowanych w zadaniach 1, 3 i 4 wydatków w kwocie 3221 tys. zł do zadania nr 2, z którego to sfinansowano całość kosztów organizacji Forum Biznesu, choć jak wynika z wniosku PAIH planowano koszty Forum we wszystkich zadaniach finansowanych z dotacji. Forum Biznesu odbyło się 9 października 2019 r., po kontroli w PAIH wykorzystania dotacji celowej w 2018 r. sformułowano 8 sierpnia 2019 r. zalecenie informowania Ministra o przesunięciach środków dotacji, zgodnie z postanowieniami umowy. PAIH odpowiadając na zalecenia zobowiązała się wobec Ministra do przestrzegania w tym zakresie umowy dotacji. Korekta wysokości kosztów realizacji zadań niemal przy każdej kolejnej wersji sprawozdań kwartalnych przekazywanych do MR i przekazanie wniosku o zmianę w poszczególnych pozycjach kosztorysu realizacji zadań w dwa miesiące po zakończeniu IV kwartału świadczy o tym, że PAIH nie wprowadziła mechanizmów organizacyjno-zarządczych pozwalających na monitorowanie zadań i kosztów ich realizacji. Z umowy (§ 4 ust. 5) wynika, że pisemna zgoda Ministra na dokonanie zmiany w poszczególnych pozycjach kosztorysu realizacji zadań dotacji powinna mieć charakter uprzedni, a więc powinna być dokonana odpowiednio wcześniej niż złożenie sprawozdania rocznego. MR zajęło stanowisko, że wniosek PAIH nie może zyskać akceptacji, o czym poinformowano Spółkę w piśmie z dnia 2 kwietnia 2020 r.

Wydatki zrealizowane przez Ministra Rozwoju – dysponenta III stopnia wyniosły 116 098,8 tys. zł (19,4% wykonanych wydatków). Badaniem objęto 86 wydatków budżetu państwa na kwotę

8183,0 tys. zł, tj. 1,4% wydatków ogółem (7,0% kwoty wykonanych wydatków dysponenta III stopnia), z populacji obejmującej pozapłaćcowe wydatki dysponenta III stopnia o wartości powyżej 500 zł. Doboru próby dokonano metodą monetarną¹⁰. Wydatki były dokonywane zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. W próbie wydatków badanej pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielenia zamówień publicznych oraz prawidłowości wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹¹, nie stwierdzono nieprawidłowości. W aktach wewnętrznie obowiązujących określono zasady i tryb postępowania komórek organizacyjnych Ministerstwa zarówno w procesie wydatków realizowanych w ramach *Pzp*, jak i gdy nie miała ona zastosowania. Regulacje w tym zakresie były przestrzegane.

Zamówienia publiczne

Szczegółową analizą objęto pięć postępowań o udzielenie zamówień publicznych, przeprowadzonych w trybie:

- przetargu nieograniczonego na wymianę instalacji centralnego ogrzewania i remont instalacji wodociągowych w ramach zadania *Poprawa efektywności energetycznej budynku Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii przy placu Trzech Krzyży 3/5 w Warszawie* (wydatek finansowany z budżetu środków europejskich);
- zamówienia z wolnej ręki na dostawę i dystrybucję energii ciepłej;
- zamówienia na usługi społeczne na organizację i kompleksową obsługę Forum Sukcesu Polskiego Biznesu;
- zamówienia z wolej ręki na zakup pojazdu dostawczo-osobowego dla placówki zagranicznej;
- zamówienia o wartości nieprzekraczającej wartości 30 tys. euro na usługę opracowania analizy nt. struktury i charakteru polsko-niemieckiej wymiany handlowej, z uwzględnieniem barier pozataryfowych na rynku niemieckim.

Powyższych zamówień udzielono na łączną kwotę 4779,7 tys. zł, a poniesione wydatki z tytułu ich realizacji w 2019 r. wyniosły 1547,1 tys. zł. Nie stwierdzono naruszeń przepisów *Pzp*. Skontrolowane zamówienia służyły realizacji zadań jednostki. Wysokość wynagrodzenia wypłaconego wykonawcom wynikała z zawartych umów.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wydatki na wynagrodzenia zrealizowano w wysokości 79 125,8 tys. zł, co stanowiło 96,1% planu po zmianach. Przeciętne zatrudnienie w części 20 – Gospodarka w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 749 osób, natomiast przeciętne wynagrodzenie – 8803,5 zł. Środki na wynagrodzenia zostały w ciągu roku zwiększone z rezerwy celowej o kwotę 270,7 tys. zł, z przeznaczeniem na współfinansowanie wynagrodzeń i dodatków zadaniowych dla pracowników służby cywilnej.

Ponadto 10 osobom powierzono wykonywanie zadań na rzecz w drodze umów zlecenia i poniesiono z tego tytułu łączne koszty w wysokości 293,4 tys. zł, z tego:

- trzem osobom prac podstawowych w komórkach merytorycznych, na co wydatkowano łącznie 157,8 tys. zł,
- siedmiu osobom, w tym jednemu pracownikowi własnemu, zadań pomocniczych w komórkach obsługowych (kadry, księgowość, administracja), na co wydatkowano łącznie 135,6 tys. zł.

3.2.2. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W *ustawie budżetowej na rok 2019* ustalono wydatki budżetu środków europejskich w części 20 – Gospodarka w kwocie 274 673,0 tys. zł. W trakcie roku, na podstawie decyzji Ministra Finansów, limit wydatków zwiększono o kwotę 204 798,3 tys. zł, do kwoty 479 471,3 tys. zł. Zwiększeń dokonano z rezerwy celowej (174 798,3 tys. zł) oraz w wyniku przeniesienia środków z części 34 – Rozwój regionalny (30 000,0 tys. zł)

Wydatki ze środków budżetu europejskiego poniesiono w kwocie 470 754,1 tys. zł (98,2% planu po zmianach) na wdrażanie projektów wskazanych w Umowie Partnerstwa 2014–2020 w ramach

¹⁰ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm. Dalej: *Pzp*.

II i III osi priorytetowej Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020 (PO IR), Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 (PO IŚ) oraz Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014–2020 (PO PC). Wydatki budżetu środków europejskich zrealizowane w 2019 r. przez Ministra Rozwoju (dysponenta III stopnia) wyniosły 27 797,7 tys. zł (92,8% planu po zmianach). Szczegółowym badaniem NIK objęto wydatki w ramach poddziałania 3.2.2 PO IR *Kredyt na innowacje technologiczne* w wysokości 377 569,2 tys. zł (w tym rezerwa celowa 151 113,0 tys. zł), co stanowiło 80,2% wydatków środków europejskich w części 20 – Gospodarka. Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planie finansowym.

W trakcie roku budżetowego Minister Finansów, na wniosek dysponenta części, zwiększył z rezerwy celowej kwotę wydatków z budżetu środków europejskich o kwotę 174 798,3 tys. zł. Kontrolą objęto środki przyznane z rezerwy celowej w zakresie budżetu środków europejskich, przeznaczone na:

- realizację poddziałania 3.2.2 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR) *Kredyt na innowacje technologiczne* – 151 113,0 tys. zł; zostały one wykorzystane w całości i zgodnie z przeznaczeniem na wypłatę dla Banku Gospodarstwa Krajowego;
- realizację poddziałania 2.4.2 PO IR *Monitoring Krajowej Inteligentnej Specjalizacji* – 2213,1 tys. zł (po korekcie); zostały one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 1741,1 tys. zł (78,7%); niepełne wykorzystanie spowodowane było przedłużającą się procedurą zamówień publicznych i potrzebą przełożenia analiz na 2020 r. (m.in. *Analiza zasobów, aktywności i osiągnięć przedsiębiorstw w Polsce pod kątem potencjałów rozwojowych w zakresie innowacyjności i rozwoju technologicznego*, a także *Analiza zasobów, aktywności i osiągnięć jednostek naukowych w Polsce w dziedzinie tworzenia i rozwoju technologii*);
- realizację poddziałania 3.3.2 PO IR *Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand* w kwocie 3210,0 tys. zł; zostały one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 3 133,3 tys. zł (97,6%);
- realizację przedsięwzięcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ) *Poprawa efektywności energetycznej budynku Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii przy placu Trzech Krzyży 3/5 w Warszawie* – 79,9 tys. zł; zostały one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 76,7 tys. zł (96%);
- realizację przedsięwzięcia w ramach PO IŚ *Poprawa efektywności energetycznej budynku Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii przy placu Trzech Krzyży 3/5 w Warszawie* – 1425,0 tys. zł; zostały wykorzystane w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych wydatków budżetu środków europejskich zawarto w załączniku nr 6.7 do niniejszej *Informacji*.

3.2.3. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W układzie budżetu zadaniowego w ramach części 20 – Gospodarka realizowano pięć funkcji, sześć zadań, 11 podzadań i 17 działań.

Szczegółowym badaniem NIK objęła pięć podzadań ujętych w układzie zadaniowym budżetu, dobranych w sposób celowy spośród zadań istotnych z punktu widzenia prowadzonej działalności i wydatkowanych środków, tj. 6.1.1 *Tworzenie warunków dla funkcjonowania przedsiębiorstw*, 6.1.2 *Tworzenie warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw*, 6.1.3 *Współpraca gospodarcza z zagranicą i promocja gospodarki polskiej za granicą*, 6.1.4 *Wsparcie projektów inwestycyjnych* w ramach funkcji państwa 6 – *Polityka gospodarcza kraju* oraz 11.4.1 *Mobilizacja gospodarki* w ramach funkcji państwa 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic*. Badanie prowadzono pod względem prawidłowości określenia mierników przyjętych do pomiaru stopnia realizacji tych podzadań oraz stopnia osiągnięcia przyjętych dla tych podzadań celów i mierników. Stopień osiągnięcia celów poszczególnych podzadań przedstawiał się następująco:

- celem podzadania 6.1.1 *Tworzenie warunków dla funkcjonowania przedsiębiorstw* było zapewnienie stabilnych i sprzyjających rozwojowi warunków funkcjonowania przedsiębiorców, zaś miernik *rentowność obrotu brutto z całokształtu działalności (w przedsiębiorstwach powyżej dziewięciu zatrudnionych)* osiągnął wartość 4,5% wobec zaplanowanej nie mniej niż 4,5%;
- celem podzadania 6.1.2 *Tworzenie warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw* było zwiększenie udziału przedsiębiorstw prowadzących działalność innowacyjną, zaś miernik *procentowy udział przedsiębiorstw ponoszących nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle* osiągnął wartość 15,7% wobec zaplanowanej nie mniej niż 15,1%;

- celem podzadania 6.1.3 *Współpraca gospodarcza z zagranicą i promocja gospodarki polskiej za granicą* było zrównoważenie wymiany handlowej i wzrost polskiego eksportu, zaś miernik *eksport per capita* osiągnął wartość 6,1 tys. euro wobec zaplanowanej nie mniej niż 5,5 tys. euro;
- celem podzadania 6.1.4 *Wsparcie projektów inwestycyjnych* było zapewnienie warunków do tworzenia nowych miejsc pracy, zaś miernik *liczba nowych miejsc pracy utworzonych w danym roku dzięki systemowi wsparcia inwestorów* osiągnął wartość 4 297 etatów wobec zaplanowanych 3500 etatów;
- celem podzadania 11.4.1 *Mobilizacja gospodarki* było utrzymanie potencjału produkcyjnego niezbędnego do realizacji zwiększonych potrzeb MON, MSWiA, MS i ABW w zakresie dostaw i remontów sprzętu wojskowego, zaś miernik *współczynnik pokrycia kosztów dotacją* osiągnął wartość 72,79% wobec zaplanowanej 80%.

Na realizację wymienionych podzadań wydatkowano 959 026,1 tys. zł (odpowiednio: 71 917,0 tys. zł, 536 335,1 tys. zł, 156 084,7 tys. zł, 168 767,5 tys. zł oraz 25 921,8 tys. zł), tj. 89,7% ogółu wydatków w części 20 – Gospodarka. Plan wydatków poszczególnych podzadań zrealizowano odpowiednio na poziomie: 92,0%, 97,3%, 96,9%, 99,7% oraz 99,3%.

Przyjęte mierniki były adekwatne i wystarczające do oceny skuteczności wybranych podzadań oraz osiągnięcia założonych celów.

Mierniki przyjęte dla podzadań 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3 i 6.1.4 zostały osiągnięte, natomiast dla podzadania 11.4.1 *Mobilizacja gospodarki* miernik *współczynnik pokrycia kosztów dotacją* osiągnął wskaźnik 72,79% wobec zaplanowanego 80%, przy wykonaniu 99,3% zaplanowanych wydatków.

3.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 20 – Gospodarka, sprawozdań jednostkowych dysponenta części 20 – Gospodarka oraz dysponenta trzeciego stopnia części 20 – Gospodarka:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 20 – Gospodarka na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanych jednostek (dysponentów III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

4. USTALENIA INNYCH KONTROLI

Wyniki kontroli wykorzystania dotacji budżetowych (podmiotowej i celowej) przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu SA.

Kontrolą objęto prawidłowość wykorzystania przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu SA dwóch dotacji budżetowych (podmiotowej i celowej) udzielonych przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w łącznej kwocie 78 609,0 tys. zł.

Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności wykorzystania przez Agencję środków w ramach dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej związanej z realizacją zadań Agencji i celowej na realizację zadań Agencji z zakresu promocji polskiej gospodarki na wspieranie rozwoju gospodarki i innowacyjności.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w dotacji celowej,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań.

W dniu 19 września 2019 r. Minister Przedsiębiorczości i Technologii zawarł z PAIH umowę dotacji podmiotowej nr II/659/P/50005/2580/19/DRI na dofinansowanie działalności bieżącej związanej z realizacją zadań Agencji, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o *wykonywaniu zadań z zakresu promocji polskiej gospodarki przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu Spółka Akcyjna*¹². Kwota dotacji wyniosła 4472 tys. zł. Agencja zobowiązana była do wykorzystania środków dotacji do dnia 31 grudnia 2019 r., wyłącznie na dofinansowanie wyżej wymienionej działalności Agencji w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r. Agencja zobowiązana była do przestrzegania *Wytycznych wydatkowania środków dotacji* z dnia 21 czerwca 2018 r., które stanowiły Załącznik nr 2 do umowy. Zgodnie z *Wytycznymi* Agencja miała obowiązek stosować proporcjonalny i przejrzysty podział kosztów ogólnych pomiędzy działalnością bieżącą związaną z realizacją zadań Agencji, o których mowa w art. 2 ustawy o *PAIH*, a działalnością własną Agencji.

W 2019 r. Minister Przedsiębiorczości i Technologii przekazał Agencji dotację (4572 tys. zł) w jednej transzy w dniu 3 października 2019 r. na wyodrębniony rachunek bankowy Agencji.

PAIH wykorzystwała dotację w całości na wydatki związane ze sfinansowaniem działalności bieżącej. Na ten sam cel Agencja wydatkowała dodatkowo ze środków własnych 5117,4 tys. zł. Łącznie wydatki wyniosły 9689,4 tys. zł. Oznacza to, że środkami dotacji podmiotowej Agencja sfinansowała 47,2% wydatków, które zakwalifikowała do wydatków poniesionych na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ustawy o *PAIH*.

Badanie próby wydatków w wysokości 329,3 tys. zł, stanowiącej 7,2% łącznej kwoty dotacji wykazało, że Agencja zgodnie z przeznaczeniem wykorzystwała środki dotacji podmiotowej. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości w zakresie braku zwrotu odsetek od środków dotacyjnych gromadzonych na rachunku bankowym, braku korekty przyjętego współczynnika kosztów ogólnych w sprawozdaniu rocznym z wykorzystania dotacji oraz w zakresie obliczania kosztów ogólnych na potrzeby rozliczenia dotacji.

Agencja nie przekazała na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Rozwoju przychodów z tytułu odsetek w łącznej kwocie 6,7 tys. zł, do czego była zobowiązana zgodnie z § 5 ust. 3 umowy dotacji podmiotowej. Agencja nie przekazała odsetek, traktując je jako naliczone od środków własnych, gdyż wydatki na zadania objęte dotacją poniesione do momentu zasilenia środkami dotacji w dniu 3 października 2019 r. zostały pokryte ze środków własnych. W ocenie NIK takie podejście mogło być uzasadnione, gdyby Agencja, po otrzymaniu środków dotacji podmiotowej w dniu 3 października 2019 r. przelała je na rachunek własny z wyodrębnionego rachunku dla środków dotacyjnych. Agencja przelewała środki na rachunek własny w trzech transzach dopiero w grudniu 2019 r.¹³

Agencja nie dokonała, w złożonym w dniu 15 stycznia 2020 r. sprawozdaniu rocznym z rozliczenia finansowego dotacji podmiotowej, korekty alokacji kosztów ogólnych. Koszty wykazane

¹² Dz. U. z 2017 r. poz. 1491 ze zm. Dalej: ustawa o *PAIH*.

¹³ W dniach: 2, 4 i 30 grudnia 2019 r.

w sprawozdaniu półrocznym i rocznym za 2019 rok zostały obliczone na podstawie przyjętego przez Agencję wskaźnika podziału kosztów ogólnych na podstawie szacowanego kryterium przychodowego (0,7615), a nie wyliczonego na bazie rzeczywistych przychodów za dany rok obrotowy (0,7104). Zgodnie z przyjętą metodologią, wynikającą wprost z przepisów § 12 ust. 6 pkt 2 Zasad (polityki) rachunkowości PAIH powinna dokonać korekty alokacji podziału kosztów ogólnych w oparciu o rzeczywiste przychody za 2019 r., czego nie uczyniono w sprawozdaniu rocznym z 15 stycznia 2020 r.

W ocenie NIK przyjęty przez Agencję współczynnik podziału kosztów, określony na podstawie szacowanych do osiągnięcia w danym roku z poszczególnych źródeł przychodów Agencji, nie zapewnia jednak na bieżąco ani w okresach sprawozdawczych rzetelnego, opartego o stan faktyczny, rozliczenia rzeczywistych kosztów poniesionych przez Agencję. Podstawą przyjęcia i zaimplementowania w zasadach rachunkowości Agencji takiego sposobu wyliczenia współczynnika są zasady zawarte w art. 15 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych¹⁴, który stanowi, że jeżeli podatnik ponosi koszty uzyskania przychodów ze źródeł, z których dochód podlega opodatkowaniu oraz koszty związane z przychodami z innych źródeł, a nie jest możliwe ustalenie kosztów uzyskania przypadających na poszczególne źródła, koszty te ustala się w takim stosunku, w jakim pozostają osiągnięte w roku podatkowym przychody z tych źródeł w ogólnej kwocie przychodów.

NIK zwraca uwagę, że przepis powyższy wywodzi się z reżimu prawa podatkowego i nie uwzględnia specyfiki działalności Agencji. Przychodami Agencji są nie tylko przychody otrzymywane w ramach dotacji bądź uzyskiwane z działalności opodatkowanej, ale także przychody realizowane w ramach projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, które zawierają z reguły ograniczenia w zakresie procentowego udziału kosztów pośrednich, jak również mogą z założenia nie uznawać za kwalifikowalne poszczególne rodzaje kosztów. Oznacza to, że przyjęte przez Agencję rozwiązanie nie będzie mogło skutkować prostym, procentowym przyporządkowaniem kosztów mających charakter kosztów ogólnych do uzyskiwanych przychodów. Przyjęty przez Agencję sposób postępowania generuje także konieczność dokonywania każdorazowo korekt składanych sprawozdań (szacowane przychody praktycznie nigdy nie są równe przychodom rzeczywistym), a może także skutkować koniecznością zwrotu części dotacji podmiotowej w sytuacji, gdy ustalony na początku współczynnik podziału kosztów finansowanych ze środków dotacji podmiotowej okaże się za wysoki. W ocenie NIK Agencja jest w stanie zidentyfikować i przypisać koszty związane z danym rodzajem działalności, a następnie dobrać klucze alokacji (np. na podstawie etatyżacji) pozwalające na precyzyjny podział kosztów ogólnych na poszczególne źródła przychodów.

PAIH sporządziła i terminowo przedłożyła Ministrowi Przedsiębiorczości i Technologii sprawozdanie za I półrocze 2019 r., które zatwierdzone zostało przez Ministra Rozwoju w dniu 2 grudnia 2019 r. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych w dniu 8 kwietnia 2020 r. Minister nie zatwierdził sprawozdania rocznego z wykorzystania środków dotacji. Sprawozdanie roczne zostało terminowo przekazane Ministrowi Rozwoju w dniu 15 stycznia 2020 r.

W dniu 19 lipca 2019 r. Minister Przedsiębiorczości i Technologii zawarł z PAIH umowę dotacji celowej nr II/622/P/50005/2830/19/DRI na realizację zadań Agencji z zakresu promocji polskiej gospodarki, określonych w art. 2 ustawy o PAIH. Ich szczegółowy zakres, określony w załączniku nr 2 do umowy, podzielony został na cztery zadania, w ramach których wyodrębniono 17 podzadań. Ustalane zadania to:

- wspieranie inwestycji bezpośrednich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zadanie 1),
- promocja eksportu polskich przedsiębiorców, promocja polskich branż oraz wspieranie polskich inwestycji za granicą (zadanie 2),
- dostarczanie informacji gospodarczych oraz komunikacja zewnętrzna (zadanie 3),
- budowanie sieci współpracy z zagranicznymi instytucjami wsparcia biznesu (zadanie 4).

W załączniku nr 2 do umowy ustalone zostały także terminy realizacji poszczególnych zadań oraz kosztorys ich realizacji. Planowane koszty realizacji czterech zadań w 2019 r. określono na 74 037 tys. zł, w tym dla zadania nr 2 – 64 368,6 tys. zł, tj. 86,9% wszystkich kosztów. Dla monitorowania realizacji zadań ustalono 57 wskaźników realizacji celu, z których dla 46 określono wartości docelowe planowane do osiągnięcia w 2019 r.

¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 865, ze zm.

W 2019 r. Minister Przedsiębiorczości i Technologii przekazał Agencji dotację w trzech transzach, w łącznej wysokości 74 037 tys. zł.

PAIH wykorzystwała dotację w całości i dodatkowo poniosła ze środków własnych wydatki w kwocie 8 871,1 tys. zł, tj. łącznie 82 908,1 tys. zł¹⁵. Faktyczne wydatki związane z realizacją zadań stanowiły 112% wartości kosztorysowej ustalonej w umowie.

Agencja poniosła wydatki na:

- zadanie nr 1 – 3200,2 tys. zł (95% planowanych wydatków dla tego zadania),
- zadanie nr 2 – 73 582,2 tys. zł (114,3% planu),
- zadanie nr 3 – 2438,8 tys. zł (105,2% planu),
- zadanie nr 4 – 3687,9 tys. zł (95,1% planu).

Szczegółowa analiza wykonania zadania nr 2 *Promocja eksportu polskich przedsiębiorców, promocja polskich branż oraz wspieranie polskich inwestycji za granicą* wykazała, że spośród ustalonych dla tego zadania 13 wskaźników monitorowania realizacji celów, dziewięć zostało w pełni wykonanych, a pozostałe zostały zrealizowane w granicach od 60,4% do 85,7%. Poziomu zakładanych wskaźników nie udało się osiągnąć m.in. w przypadku odsetka Zagranicznych Biur Handlowych z zatrudnieniem co najmniej dwóch pracowników merytorycznych (wykonanie 62,3%) i liczby pracowników merytorycznych ZBH (wykonanie 85,7%). Przyczyny braku osiągnięcia ww. wskaźników związane były, według wyjaśnień Agencji, z niewystarczającymi środkami przyznanymi w ramach dotacji celowej i skomplikowanym procesem rekrutacyjnym.

W ocenie NIK Agencja wykorzystwała otrzymane w ramach dotacji celowej środki zgodnie z przeznaczeniem. Wprawdzie koszty realizacji zadania nr 2 zostały wykonane w wysokości wyższej niż planowano (o 9213,6 tys. zł) i nie w pełni wykonano zadania zorganizowania sieci 70 ZBH i zatrudnienia w nich pracowników merytorycznych, to należy wziąć pod uwagę fakt, że Agencja nie otrzymała w ramach dotacji celowej kwoty, jaka była przewidziana przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii na etapie planowania wydatków do *ustawy budżetowej na rok 2019*¹⁶. Badanie próby wydatków w wysokości 7052,4 tys. zł, stanowiącej 9,6% kosztów realizacji tego zadania (73 582,2 tys. zł) oraz 9,5% łącznej kwoty dotacji otrzymanej przez PAIH nie wykazało nieprawidłowości. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości w zakresie braku zwrotu odsetek od środków dotacyjnych gromadzonych na rachunku bankowym i braku wykazania w rocznym sprawozdaniu za 2019 rok wszystkich wydatków poniesionych na rzecz promocji polskiej gospodarki.

Agencja nie przekazała na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Rozwoju przychodów z tytułu odsetek w łącznej kwocie 61 712,89 zł, do czego była zobowiązana zgodnie z § 7 ust. 3 umowy dotacji celowej. Agencja nie przekazała ww. odsetek na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa, traktując je jako należne i naliczone od środków własnych, fizycznie nie zwróconych na rachunek środków własnych Agencji. W ocenie NIK takie podejście mogło być uzasadnione z punktu widzenia poniesionych wydatków, które w momencie zasilania kolejnymi transzami przewyższały je, gdyby Agencja, po otrzymaniu poszczególnych transz dotacji przelała je na rachunek własny. Agencja po otrzymaniu poszczególnych transz dotacji przelała je na rachunek własny dopiero w dniu 30 grudnia 2019 r., jako refundację kosztów dotyczących dotacji celowej ponoszonych wcześniej z rachunków własnych.

W ocenie NIK nierzetelnie zostało sporządzone sprawozdanie roczne za 2019 rok, gdyż nie zawierało wszystkich poniesionych wydatków w 2019 r. na realizację zadań związanych z promocją polskiej gospodarki. Miało to związek z faktem, że Agencja, na dzień sporządzenia sprawozdania z wykorzystania dotacji, nie zakończyła procesu księgowania wydatków z 2019 r.¹⁷ W konsekwencji faktyczne poniesione wydatki w 2019 r.¹⁸ istotnie różnią się od wykazanych w sprawozdaniu i to zarówno w zakresie łącznych wydatków, jak i wydatków poniesionych na poszczególne zadania. Przykładowo ostateczny kosztorys realizacji zadań objętych dotacją wyniósł 82 908,1 tys. zł, tj. o 2361,9 tys. zł więcej niż Agencja wykazała w rocznym sprawozdaniu z wykonania umowy dotacji

¹⁵ Bez kosztów funkcjonowania ZBH Nairobi.

¹⁶ Ministerstwo podjęło wówczas decyzję o przeznaczeniu na realizację zadań PAIH środków w łącznej wysokości 92 mln zł (z tego 87 428 tys. zł dotacja celowa). W trakcie prac nad projektem ustawy budżetowej na 2019 r. wydatki na PAIH zostały zmniejszone do 78 609 tys. zł, z tego dotacja celowa wyniosła 74 037 tys. zł.

¹⁷ Przyczyny opóźnionych księgowania związane były m.in. z niedostosowaniem poprzedniego systemu FK do specyfiki organizacyjnej Spółki, wdrożeniem w 2019 r. nowego systemu FK, zmianami kadrowymi w obszarze księgowości.

¹⁸ Zgodnie z danymi przekazanymi przez Agencję na dzień 31 marca 2020 r.

(80 546,2 tys. zł), a kosztorys zadania nr 4 wyniósł 3687,9 tys. zł, tj. o 1482,6 tys. zł więcej niż wykazano w sprawozdaniu (2205,3 tys. zł).

PAIH sporządziła i terminowo przedłożyła Ministrowi Przedsiębiorczości i Technologii sprawozdania kwartalne z realizacji umowy za I, II i III kwartał 2019 r oraz sprawozdanie roczne. Sprawozdania te zostały sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do umowy dotacji. Organ nadzoru każdorazowo wnosił uwagi do złożonych sprawozdań. Agencja dokonała korekt kwartalnych sprawozdań stosownie do tych uwag. I tak, sprawozdania za I i II kwartał 2019 r., po korektach naniesionych przez PAIH, zatwierdzone zostały przez Ministra odpowiednio w dniach 2 i 10 grudnia 2019 r. Do dnia zakończenia kontroli tj. 8 kwietnia 2020 r. Minister nie zaakceptował sprawozdania za III kwartał 2019 r, ani sprawozdania rocznego.

NIK zwraca uwagę, że w umowie dotacji podmiotowej¹⁹ zawartej z PAIH zamiennie stosowano pojęcie wydatków ponoszonych z dotacji podmiotowej i kosztów. Co do zasady rozliczeniu podlegają wydatki poniesione przez Agencję do dnia 31 grudnia danego roku, a więc racjonalnym byłoby rozliczenie środków dotacji podmiotowej w układzie wpływy/wydatki, a nie przychody/koszty.

NIK zwraca też uwagę, że w rozliczeniu dotacji podmiotowej należy wykazywać kwoty wydatków, do wysokości środków otrzymanych w ramach dotacji podmiotowej, czyli w przypadku rozliczenia za 2019 r. wydatki do kwoty 4572 tys. zł, a nie wszystkich wydatków Agencji na działalność bieżącą. Do ewidencji wydatków bieżących związanych z realizacją zadań, o których mowa w art. 2 ustawy o PAIH służy wyodrębniony dla potrzeb dotacji podmiotowej rachunek, na który przekazywane są środki dotacji, i z którego Agencja powinna finansować tylko wymienione wydatki, które następnie wykaże w rozliczeniu dotacji zapewniając w ten sposób jawność gospodarowania środkami publicznymi.

We wnioskach pokontrolnych do Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu NIK wniosła o:

- 1) dokonanie zwrotu na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Rozwoju odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, wyodrębnionych dla potrzeb dotacji celowej i podmiotowej wraz z należnymi odsetkami za zwłokę;
- 2) dokonanie korekty sprawozdania rocznego z rozliczenia finansowego dotacji podmiotowej według przyjętego w 2019 r. współczynnika;
- 3) dokonanie korekty sprawozdania rocznego z rozliczenia dotacji celowej w celu uwzględnienia wszystkich wydatków poniesionych na promocję polskiej gospodarki;
- 4) ustalenie ewidencji ponoszonych kosztów, w tym indywidualnie dobranych kluczy alokacji pozwalających na możliwie precyzyjny podział kosztów wspólnych, a następnie prowadzenie cyklicznej weryfikacji poczynionych założeń w celu ustalenia rzeczywistych kosztów bezpośrednich i pośrednich ponoszonych przez Agencję na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ustawy o PAIH.

---

¹⁹ W umowie Minister wymagał od PAIH prowadzenia ewidencji wydatków dedykowanej dotacji, a w sprawozdaniu wymagano przekazania m.in. wykazu kosztów.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Najwyższa Izba Kontroli skierowała następujące wystąpienia pokontrolne:

- w dniu 17 kwietnia 2020 r. do Ministra Rozwoju,
- w dniu 10 kwietnia 2020 r. do Prezesa Zarządu Polskiej Agencji Handlu i Inwestycji SA

Adresaci wystąpień nie zgłosili zastrzeżeń.

Szczegółowe dane na temat wykorzystania dotacji celowej przez Polską Agencję Kosmiczną znajdują się w Informacji z wykonania budżetu państwa w 2019 r. – wykonanie planu finansowego Polskiej Agencji Kosmicznej opracowanej przez Delegaturę Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku nr ewid. 113/2020/P/20/001/LGD.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA

Lp.	Nazwa jednostki podległej	Wykonanie 2019				Udział w wydatkach części ogółem %
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Dochody	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	w tym, wydatki na wynagrodzenia wg Rb-70	
1.	Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców	40,71	2,7	8 242,0 zł	3 700,2	7,7

W zestawieniu nie zostały odrębnie zaprezentowane dochody i wydatki czterech dysponentów trzeciego stopnia, tj. Zespołów w Stałych Przedstawicielstwach RP przy organizacjach międzynarodowych za granicą, ponieważ wielkości te wykazane zostały w sprawozdaniach jednostkowych dysponenta I stopnia za 2019 r., tj. odpowiednio w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych oraz w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa. Dochody ww. dysponentów stanowiły 0,02% dochodów dysponenta części 20. Wydatki ww. dysponentów stanowiły niespełna 0,6% wydatków dysponenta części 20 i wynosiły 3 519 261,77 zł.

6.2. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności ¹⁾	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę
1.	Ministerstwo Rozwoju	Jadwiga Emilewicz	P	Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
2.	Polska Agencja Handlu i Inwestycji SA	Grażyna Ciurzyńska, p.o. Prezesa Zarządu PAIH, od dnia 15 marca 2019 r. Krzysztof Senger, p.o. Prezesa Zarządu, od dnia 9 stycznia 2019 r. do dnia 14 marca 2019 r. Tomasz Pisula Prezes Zarządu od dnia 26 września 2016 r. do 8 stycznia 2019 r.	O	

*) Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – w formie opisowej, N – negatywna.

6.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA

Oceny wykonania budżetu w części 20 – Gospodarka dokonano stosując kryteria²⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 roku²¹.

Dochody (D) ²² :	67 434,7 tys. zł
Wydatki (W) ²³ :	1 068 723,8 tys. zł
Łączna kwota (G):	1 068 723,8 tys. zł (kwota wydatków budżetu państwa)
Waga wydatków w łącznej kwocie:	$Ww = W : G (1,0)$
Nieprawidłowości w wydatkach (Ow):	nie stwierdzono
Ocena cząstkowa wydatków:	pozytywna (5)
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

---

²⁰ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

²¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>.

²² W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

²³ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich. Wydatki budżetu państwa prezentujemy łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku.

6.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹	Wykonanie		
		w tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem ² część 20 – Gospodarka, w tym:	118 435,3	65 671,0	67 434,7	56,9	102,7
1.	Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	45 709,4	12 374,0	6 277,4	13,7	50,7
1.1.	Rozdział 15011 Rozwój przedsiębiorczości	18 487,5	0,0	0,4	0,0	-
1.2.	Rozdział 15012 Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	727,1	3 800,0	1 317,7	181,2	34,7
1.3.	Rozdział 15014 Wsparcie finansowe inwestycji	15 651,3	8 000,0	3 363,9	21,5	42,0
1.4.	Rozdział 15078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	38,5	102,0	39,4	102,3	38,6
1.5.	Rozdział 15080 Działalność badawczo-rozwojowa	38,9	0,0	0,1	0,3	-
1.6.	Rozdział 15095 Pozostała działalność	10 766,1	472,0	1 555,9	14,5	329,6
2.	Dział 500 Handel	9 535,2	439,0	151,2	1,6	34,4
2.1.	Rozdział 50005 Promocja eksportu	9 535,2	439,0	151,2	1,6	34,4
3.	Dział 710 Działalność usługowa	34 300,9	34 085,0	38 393,4	111,9	112,6
3.1.	Rozdział 71095 Pozostała działalność	34 300,9	34 085,0	38 393,4	111,9	112,6
4.	Dział 750 Administracja publiczna	26 846,4	18 773,0	22 327,6	83,2	118,9
4.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	19 552,6	18 753,0	22 303,8	114,1	118,9
4.2.	Rozdział 75030 Działalność Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców ²⁾	0,0	0,0	2,7	-	-
4.3.	Rozdział 75057 Placówki zagraniczne	7 293,8	20,0	21,1	0,3	105,5
5.	Dział 752 Obrona narodowa	1 786,1	0,0	0,0	0,0	-
5.1.	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne	4,8	0,0	-	0,0	-
5.2.	Rozdział 75215 Zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	1 781,3	0,0	0,0	0,0	-
6.	Dział 756 Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	253,7	0,0	279,0	110,0	-
6.1.	Rozdział 75624 Dywidendy	253,7	0,0	279,0	110,0	-
7.	Dział 801 Oświata i wychowanie	3,6	0,0	6,2	172,2	-
7.1.	Rozdział 80142 Ośrodki szkolenia, dokształcania i doskonalenia kadr	3,6	0,0	6,2	172,2	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2019 (Dz. U. poz. 198).

²⁾ Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lutego 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. poz. 257), został dodany rozdział 75030 – Działalność Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

6.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA

Lp.	Wyszczególnienie	2018		2019		6:3	6:4	6:5
		Wykonia- nie ¹⁾	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, w tym:		500 605,7	602 952	619 706,6	597 969,7	119,4	99,2	96,5
1.	Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	278 829,7	355 442	369 254,1	358 484,2	128,6	100,9	97,1
1.1.	Rozdział 15011 Rozwój przedsiębiorczości	2 200,2	2 360	2 346,1	2 133,7	97,0	90,4	90,9
1.2.	Rozdział 15012 Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	56 924,7	64 651	62 001	59 335,9	104,2	91,8	95,7
1.3.	Rozdział 15014 Wsparcie finansowe inwestycji	120 520,4	174 500	167 266,6	167 202,7	138,7	95,8	99,9
1.4.	Rozdział 15080 Działalność badawczo- rozwojowa	68 975,3	65 890	72 024,2	70 892,4	102,8	107,6	98,4
1.5.	Rozdział 15095 Pozostała działalność	30 209,0	48 041	65 616,2	58 919,6	195,0	122,6	89,8
2.	Dział 500 Handel	62 495,0	84 475	83 474,6	82 849,1	132,6	98,1	99,3
2.1.	Rozdział 50005 Promocja eksportu	62 495,0	84 475	83 474,6	82 849,1	132,6	98,1	99,3
3.	Dział 730 Szkolnictwo wyższe i nauka, z tego	0	0	1 624,4	1 273,0	-	-	78,4
3.1.	Rozdział 73012 Działalność Polskiej Agencji Kosmicznej	0	0	1 624,4	1 273,0	-	-	78,4
4.	Dział 750 Administracja rządowa	133 655,6	136 648	138 966,5	129 211,7	96,7	94,6	93,0
4.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	115 053,0	113 650	119 133,2	113 908,1	99,0	100,2	95,6
4.2.	Rozdział 75030 Działalność Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców ³⁾	-	10 000	11 533,6	8 242,1	-	82,4	71,5
4.3.	Rozdział 75057 Placówki zagraniczne	16 939,0	12 998	8 299,8	7 061,5	41,7	54,3	85,1
4.4.	Rozdział 75095 Pozostała działalność	1 663,6	-	-	-	-	-	-
5.	Dział 752 Obrona narodowa	25 625,4	26 387	26 387,0	26 151,6	102,1	99,1	99,1
5.1.	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne	125,4	287	287,0	229,8	183,3	80,1	80,1
5.2.	Rozdział 75215 Zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych RP	25 500	26 100	26 100,0	25 921,8	101,7	99,3	99,3

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 2255,7 tys. zł (42,6% planowanych wydatków w kwocie 5299,9 tys. zł).

²⁾ Ustawa budżetowa na rok 2019 (Dz. U. poz. 198).

³⁾ Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lutego 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, został dodany rozdział 75030 – Działalność Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. W 2019 r. nie wystąpiły wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

6.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2018			Wykonanie 2019			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ²⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ²⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾ tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem wg statusu zatrudnienia³⁾ w tym:		728	75 512,3	8 643,8	749	79 125,8	8 803,5	101,8
	01 osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	125	8 952,0	5 968,0	139	12 287,0	7 366,3	123,4
	02 osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	6	697,7	9 689,7	6	825,1	11 459,7	118,3
	03 członkowie korpusu służby cywilnej	560	61 538,5	9 157,5	585	64 741,8	9 222,5	100,7
	14 członkowie służby zagranicznej niebędący członkami korpusu służby cywilnej	37	4 324,1	-	19	3 415,6	14 980,7	
1.	Dział 750 Administracja publiczna	728	75 512,3	8 643,8	749	79 125,8	8 803,5	101,8
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej wg statusu zatrudnienia, w tym:	661	69 983,8	8 823,0	689	74 153,7	8 968,8	101,6
	01 osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	97	7 867,8	6 759,3	100	8 871,4	7 392,8	109,4
	02 osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	4	577,5	12 030,9	4	540,5	11 260,4	93,6
	03 członkowie korpusu służby cywilnej	560	61 538,5	9 157,5	585	64 741,8	9 222,5	100,7
1.2.	Rozdział 75030 Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw ⁴⁾	-	-	-	41	3 700,2	7 520,7	
	01 osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	-	-	-	39	3 415,6	7,298,3	
	02 osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	-	-	-	2	284,6	11 858,3	

1.3.	Rozdział 75057 Placówki zagraniczne ⁵⁾ według statusu zatrudnienia, w tym:	47	5 024,9	-	19	1 676,8	7 354,4	
	01 osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	10	700,7	-	-	-	-	
	02 osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	37	4 324,1	-	-	-	-	
	14 członkowie służby zagranicznej niebędący członkami korpusu służby cywilnej	-	-	-	19	1 676,8	7 354,4	

Opracowanie własne na podstawie zweryfikowanych przez NIK danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

- ¹⁾ załącznik nr 34 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401-405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).
- ²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
- ³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1393, ze zm.).
- ⁴⁾ Ze względu na proces tworzenia Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, prezentowanie danych jest bezcelowe. Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lutego 2019 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*, został dodany rozdział 75030- Działalność Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.
- ⁵⁾ Ze względu na stopniową likwidację WPHI odstąpiono od prezentowania danych. Z dniem 31 stycznia 2018 r. zlikwidowano WPHI w: Kijowie, Bukareszcie, New Delhi, Helsinkach, Zagrzebiu, z dniem 28 lutego 2018 r. WPHI w: Tokio, Kuala Lumpur, Oslo, Pekinie, Sofii, z dniem 31 marca 2018 r. WPHI w: Algierze, Dublinie, Sztokholmie, Bernie, z dniem 30 kwietnia 2018 r. WPHI w: Moskwie, Kairze, Wilnie, Johannesburgu, Londynie oraz z dniem 31 maja 2018 r. WPHI w: Mińsku, Nowym Jorku, Madrycie i Atenach.

6.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 20 – GOSPODARKA

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, w tym:		507 378,8	274 673,0	479 471,3	470 754,1	92,8	171,4	98,2
1.	Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	460 819,7	237 202,0	416 415,0	413 887,7	89,8	174,5	99,4
1.1.	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	460 819,7	237 202,0	416 415,0	411 070,5	89,2	173,3	98,7
1.2.	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	-	-	3 925,0	2 817,2	-	-	71,8
2.	Dział 500 Handel	20 746,1	6 951,0	29 194,8	29 068,6	140,1	418,2	99,6
2.1.	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	20 746,1	6 951,0	29 194,8	29 068,6	140,1	418,2	99,6
3.	Dział 750 Administracja publiczna	25 813,0	30 520,0	29 936,7	27 797,7	107,7	91,1	92,8
3.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	305,7	2 173,0	3 677,9	3 555,7	1163,1	163,6	96,7
3.2.	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	4 686,3	5 326,0	7 639,1	5 882,2	125,5	110,4	77,0
3.3.	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	20 821,0	23 021,0	18 619,7	18 359,8	88,2	79,7	98,6

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej i/lub rocznego sprawozdania Rb-28UE WPR z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej – po weryfikacji przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2019 (Dz. U. poz. 198).

6.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

---

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów
8. Minister Rozwoju
9. Prezes Zarządu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu SA
10. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Komisja Gospodarki i Rozwoju Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej